

Qendra për Arsim e Kosovës
Kosova Education Center

KEC

Kodi: 054

Klasa e orientuar kah nxënësi (KLASAT 1-5)

Tipi i programit: Themelor

Hyrje:

Programi i Arsimit Themelor (PATH) është program pesëvjeçar i cili financohet nga Agjencia për Zhvillim Ndërkombëtar e Shteteve të Bashkuara të Amerikës (USAID) dhe nga Ministria e Arsimit, Shkencës dhe Teknologjisë (MASHT), dhe implementohet nga FHI 360, me qëllim të ofrimit të përkrahjes për shkollat kosovare që të zhvillojnë shkathtësitë relevante të shekullit 21 të nxënësit.

Programi i Arsimit Themelor përbëhet prej tri komponentëve kryesorë:

1. Zhvillimi i kapacitetit të komunave dhe shkollave për udhëheqjen dhe menaxhimin e shkollave
2. Zhvillimin e kapaciteteve të shkollave për vlerësimin për të nxënë dhe
3. Përmirësimin e zhvillimit të mësimdhënësve pa shpëputje nga puna.

Komponenti i tretë për zhvillimin e mësimdhënësve implementohet në partneritet me Qendrën për Arsim të Kosovës (KEC), e cila i koordinon aktivitetet në këtë komponentë me një qasje të integruar dhe në bashkëpunim të ngushtë me personelin teknik të Programit për Arsim Themelor.

Programi për Arsimin Themelor gjatë vitit 2011 ka zhvilluar një program koherent për zhvillimin profesional të mësimdhënësve pa shpëputje nga puna. Ky program dallon nga trajnimet e deritanishme për disa arsye. Së pari, për arsye sepse pjesa më e madhe e këtij programi zhvillohet me bazë në shkollë dhe ndërmerr një sërë masash për sigurimin e cilësisë dhe qëndrueshmërisë:

1. Janë hartuar dhe miratuar Standardet e PATH për Fasilitimin e të Nxënës:
2. Është hartuar dhe miratuar Lista e Shkathtësive Prioritare e PATH;
3. Janë akredituar katër kurse për zhvillimin profesional të mësimdhënësve, si dhe janë hartuar, testuar dhe përgatitur për akreditim edhe katër kurse tjera të kësaj komponente;
4. Janë zhvilluar kapacitetet për implementimin e këtyre kurseve (32 kryefasilitatorë dhe 73 fasilitatorë shkollorë);

5. Janë themeluar dhe pajisur Qendrat për Ngritje Profesionale (QNP);
6. Janë hartuar doracakët për kurset përkatëse për të ndihmuar shpërndarjen dhe informimin për qasjet e reja në mësimdhënie dhe të nxënë në shkollat kosovare.

Kurset për zhvillimin profesional të mësimdhënësve janë hartuar nga KEC-i në kuadër të jetësimit të këtij programi të PATH për ngritjen profesionale të mësimdhënësve kosovarë dhe janë në përputhje të plotë edhe me prioritetet dhe me objektivat strategjike të Planit Strategjik të Sektorit të Arsimit të MASHT (2011-2016) për përmirësimin e mësimdhënies dhe të nxënësve në Kosovë. Qendra për Arsim e Kosovës është e përkushtuar ndaj ngritjes së cilësisë së mësimdhënies dhe të nxënësve përmes zhvillimit profesional të mësimdhënësve pa shpërndarje nga puna. Deri tani, KEC ka zhvilluar dhe implementuar dhjetëra programe për aftësimin e mësimdhënësve vet dhe në bashkëpunim me partnerë vendorë dhe ndërkombëtarë, përfshirë MASHT-in dhe drejtoritë komunale të arsimit.

Kursi “Klasa e orientuar kah nxënësi”

Kursi “Klasa e orientuar kah nxënësi” është zhvilluar në kuadër të përpjekjeve të Programit për Arsimin Themelor për të ndihmuar arsimin kosovar në zhvillimin e shkathtësive relevante të shekullit 21 tek nxënësit e shkollave fillore dhe të mesme të ulëta. Kursi është hartuar nga një ekip i përbërë nga ekspertë në fushën e edukimit si Hana Zylfiu-Haziri, Remzije Krasniqi dhe Rajmonda Kurshumlia. Kursi “Klasa e orientuar kah nxënësi” është hartuar në një proces të përbërë nga këto faza:

- Punimi i skicës, në bashkëpunim me konsulentë,
- Hartimi i versionit të parë të modulit,
- Testimi i versionit të parë ,
- Finalizimi i modulit të kursit (përfshirë auditimin gjinor),
- Finalizimi i pakos me materiale ,
- Përgatitja për akreditim (përfshirë listën e fasilitatorëve) dhe
- Dorëzimi i kërkesës për akreditim në MASHT.

Qëllimet e kursit:

Kursi “Klasa e orientuar kah nxënësi” ka për qëllim përmirësimin e kapaciteteve të shkollave të Kosovës. Ky kurs u ndihmon mësimdhënësve të zhvillojnë shkathtësitë e rregullimit të ambientit mësimor me qëllim të bëhet më i përshtatshëm dhe më nxitës (ftues) për nxënësit. Kursi është vazhdimësi e aktivitetit “Rregullimi i klasës” dhe është i projektuar si modul 3 ditor. Dita e tretë parashihet të organizohet pas një muaji ashtu që mësimdhënësit të kenë kohë të përshtatin klasën sipas kërkesave të dala nga kursi.

Rezultatet e të nxënësve

Pas përfundimit të kursit, vijuesit do të:

- Kenë njohuri për mësimdhënien e drejtuar nga nxënësit duke iu përshtatur nevojave, aftësive dhe interesave të tyre.

- Kuptojnë rëndësinë e lojës dhe argëtimit gjatë procesit të mësimit që ka për qëllim t'u mundësoj nxënësve pjesëmarrje aktive.
- Dijnë për menaxhimin e klasës që përfshinë: rregullimin e ambientit me qendra të aktiviteteve, planifikimin e punës duke u bazuar në kurrikulë, klimën pozitive, etj.
- Kenë njohuri për format e ndryshme të vlerësimit për nxënie që ndikojnë në zhvillimin e aftësive akademike dhe vetëbesimit të nxënësit me qëllim të përparimit të performancës së tyre.
- Kuptojnë rëndësinë e bashkëpunimit të familjes me komunitetin si dhe të planifikojnë strategji për intensifikimin e këtij bashkëpunimi.
- Kenë ide se si t'i shfrytëzojnë materialet ricikluese si mjete pune në klasë.

Implementimi i kursit (metoda, forma, dhe vendi):

Kursi “Klasa e orientuar kah nxënësi” do të implementohet në dy faza:

1. Si kurs treditore në Qendrat për Ngritje Profesionale (20 orë)

Kursi treditore do të zbatohet nga 2 kryefasilitatorë të aftësuar dhe certifikuar nga PATH-KEC. Programi i Arsimit Themelor do të sigurojë edhe materialet e duhura, doracakët, dhe teknologjinë arsimore për jetësimin e kursit. Dy ditët e para mbahen radhazi, ndërsa dita e tretë realizohet pas një muaji pasi që mësimdhënësit të kenë realizuar “Planin e veprimit të rregullimit të klasës”. Një pjesë e ditës të tretë i dedikohet prezantimeve të këtyre planeve. Për këtë kurs treditësh (prej orës 9.00 deri 16.15), me katër sesione gjatë ditës, mësimdhënësit do të fitojnë kredi në procesin e licencimit të tyre.

2. Zbatimi i njohurive të reja, në formë të aktiviteteve në klasë (14 orë)

Njohuritë nga kursi treditore zbatohen nga mësimdhënësit përmes aktiviteteve të realizuara në klasë. Për këtë qëllim, programi siguron një set me materiale të duhura dhe literaturë për ndihmesën e implementimit të aktiviteteve të kursit në klasa. Gjatë kësaj periudhe mësimdhënësit realizojnë “Planin e veprimit të rregullimit të klasës”. Ndryshimet e bëra në klasa përfshijnë: mjedisin e ndryshuar dhe të përmirësuar në klasë, pjesëmarrësit në këtë proces, krijimin e komunitetit të nxënësve të klasës, bashkëpunimin me familje dhe komunitet, menaxhimi i klasës, përdorimi e lojërave për mësim, planifikimin, etj. Si dëshmi, mësimdhënësit duhet të përgatisin edhe dosjen e punës profesionale të tyre, ku përfshihet edhe plani i veprimit të gjithë procesit mësimor.

Numri i synuar i mësimdhënësve të trajnuar për vitin 2013 është 100. Në fazën testuese janë trajnuar gjithsej 19 mësimdhënës nga shkollat të cilat kanë kryer “Renovimin e klasës”.

Vlera e aktiviteteve të kursit e shprehur në orë për licencim

Kurs treditore në Qendrën për Ngritje Profesionale: 20 orë të llogaritura për licencim.

Aktivitetet për realizimin e “Planit të veprimit të rregullimit të klasës” gjithsej 14 orë të llogaritura për licencim-shih në vijim:

Programi ka gjithsej **34 orë**.

Kusht për certifikimin për pjesëmarrje është përcjellja me rregull e kursit mbi 90%, realizimi i “Planit të veprimit” dhe prezantimi i këtij plani gjatë ditës së tretë të kursit dhe përgatitja e dosjes profesionale.